روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران ■ مدیر مسئول: مهدی گیوه‌کی

سه‌شنبه ۱۰ آبان ۱۴۰۱ | ۶ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴ | ۲۰ صفحه | سال بیست‌وسوم - شماره ۶۳۴۴ | Tuesday - Nov 1 , 2022

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹ ■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰-۰۲۱
■ دورنگار تحریریه: ۲۳۰۰۴۴۳۳ ■ سازمان توزیع: ۶۱۹۳۳۱۱۵ ■ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۶۱۹۳۳۱۱۵ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰ ■ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰
■ تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴ ■ چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم
■ شاپا: ISSN1735-3637 ■ پایگاه اطلاع‌رسانی روزنامه: www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

امروز در تاریخ

■ زادروز مرتضی احمدی، بازیگر و گوینده/ ۱۳۰۳
■ زادروز محرم نویدکیا، بازیکن فوتبال/ ۱۳۶۱
■ سالروز شهید سیدمحمدعلی قاضی‌طباطبایی اولین شهید محراب/ ۱۳۵۸

واحه

علاجِ زخمِ دل، از گریه کی ممکن بود، بیدل؟ به شبنم، بخیه نتوان کرد، چاکِ دامنِ گل را بیدل

اوقات شرعی

اذان ظهر: ۱۱:۴۸	غروب آفتاب: ۱۷:۰۹
اذان مغرب: ۱۷:۲۸	نیمه‌شب شرعی: ۲۳:۰۶
اذان صبح (فردا): ۵:۰۲	طلوع خورشید (فردا): ۶:۲۷

پیشخوان

املت دسته‌دار

طنز مانند بسیاری واژگان ایرانی کاراکتری است که در طول زمان شخصیتش تغییر کرده است. طنز در قدیم به معنای طعنه یا به رمز صحبت کردن است اما امروزه معنای نقد اجتماعی آمیخته به شوخی را دارد. به باور بسیاری با دو دسته از طنزپردازان مواجهیم؛ طنزپردازان گریز و طنزپردازان ستیز. طنزپردازان گریز افق مشخصی از مقصد و مقصودشان ارائه نمی‌دهند در حالی که طنزپردازان ستیز دقیقا می‌دانند چه چیزی می‌خواهند. به عنوان مثال: عبید آشکارا سخن می‌گوید اما زبان حافظ درونی و پنهان است. آنها معتقدند در اشعار این کتاب نقد اجتماعی، مذهبی دیده می‌شود و نویسنده و شاعر بیشترین تاثیر را از حافظ و سعدی الهام گرفته است.

«املت دسته‌دار» را باید شاخص‌ترین اثر ناصر فیض بدانیم؛ هرچند اگر او خود کارهای دیگرش را دوست داشته باشد! با این حال، مجموعه کارهایی که قرار نبود برای چاپ از زیر دست طنزپرداز نامدار کشورمان خارج شود، به نحوی مرتب شد و به قول خودش ریز و درشت‌شان کرد تا در قالب کتابی با همین عنوان به دست مخاطب برسد.

او در مقدمه کوتاه و طنز کتاب از ماجرای چاپ این آثار سخن می‌گوید و معتقد است که طنزپرداز باید رو داشته باشد تا قریحه‌اش رو بیاید و این رو داشتن هیچ مناسبتی با پررو بودن ندارد. او در همین چند سطر، دفتر طنز حوزه هنری را هم معرفی کرده و چاپ آثار جوان‌ترها را وزش هوای تازه خوانده است.

شعرهای املت دسته‌دار، طنز روراست، صریح و البته اخلاقی است. به اوضاع و احوال سیاسی کشور، اشاره‌های روشن و صریحی دارد که شاید نشود همین مفاهیم را از زبانی غیر از زبان طنز شنید. با این حال، شیرینی سروده‌های ناصر فیض به اندازه‌ای است که طعم گس انتقاد در کام خواستاران ننشیند.

برخی عناوین اشعار موجود عبارتند از: غزل مدرن، گریه کردن، فهمید بد شد، در طلب حج، اختلاف، دلبر بی‌استخوان، به دنبال قافیه، آن‌قدر است نیست، املت دسته‌دار، یه لقمه نون، قصیده داش غلام، در خرابی قم، اسباب هنر و.... املت دسته‌دار را انتشارات سوره مهر منتشر کرده است و اقبال مخاطبان به آن هم نشان از این دارد که کتاب به دل خوانندگانش نشسته است.

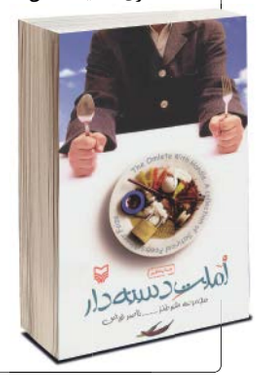

زخم اغتشاش به معاش

اغتشاشات روی سفره ایرانی‌ها چه تاثیری گذاشته است؟

در این ۴۰روزه اخیر که خیابان‌های ایران شاهد اغتشاشات است بسیاری از صنوف متحمل آسیب و زیان‌های فراوانی شده‌اند. هر چند این آسیب‌ها متاثر از آشوب‌های خیابانی است اما تاثیرات این زیان‌های اقتصادی صرفا محدود به حضور آنها در خیابان نبوده و گاهی دلایل معطوف به این اغتشاشات هم باعث خالی‌تر شدن سفره جامعه ایرانی شده است. فصل مشترک تلخ گفته‌های روسای اتحادیه صنوف مختلف ایران در گفت‌وگو با جام جم در یک نکته همپوشانی دارد و آن هم کاهش فاحش فروش آنها در همه این ۴۰ روز اخیر است. هرکدام از صنوف مختلف آن‌طور که به جام جم گفته‌اند درصد قابل توجهی متضرر شده‌اند.

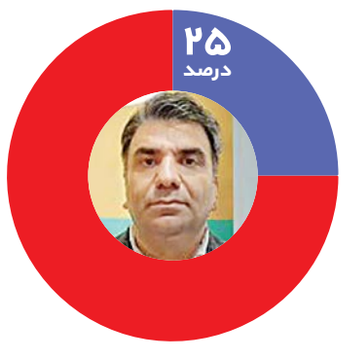

محمد جواد کرمی
رئیس اتحادیه نان فانتزی

بیشترین فروش صاحبان واحدهای فروش نان‌های فانتزی در زمان عصرگاه است و به همین دلیل اغتشاشات اخیر منجر به تعطیلی اجباری بسیاری از این فروشگاه‌ها می‌شود. به طوری که در ۴۰ روز گذشته نزدیک به ۲۵درصد از فروش کلی این صنف کاهش داشته است. از آنجا که صنوف مختلف به نوعی به یکدیگر وابسته هستند این کاهش فروش روی اقتصاد صنف‌های دیگر هم چنین تاثیری به همراه دارد.

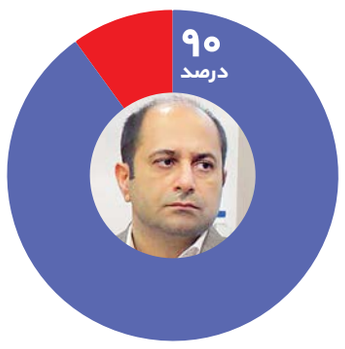

مجید نامی
نایب‌رئیس اتحادیه پوشاک

هم‌اکنون به دلیل ناآرامی‌ها و اغتشاشات اخیر طی یک ماه گذشته فروش پوشاک در کشورمان صفر شده‌است! فروش اینترنتی پوشاک به صفر درصد و فروش حضوری در مغازه‌ها و عمده‌فروشی‌ها تا بیش از ۹۰درصد کاهش یافته است. فارغ از بستن تحمیلی واحدها، اعتمادی هم به این بازار دیده نمی‌شود. چون مردم از ترس اغتشاشات اخیر به بازار مراجعه نمی‌کنند و فروشگاه‌ها نیز عمدتا یا در برخی ساعات واحدهای خود را تعطیل می‌کنند.

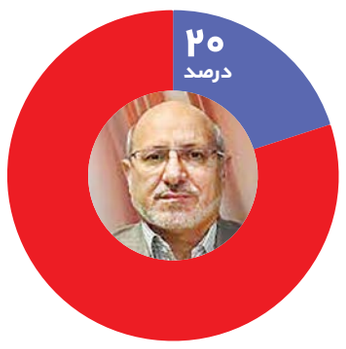

فریدون نصیری
عضو اتحادیه لوازم خانگی

هر ساله از مهرماه به بعد و با توجه به افزایش آمار ازدواج، خانواده‌ها برای تهیه جهیزیه روی به خرید لوازم آشپزخانه می‌آوردند این در حالی است که با توجه به ناامنی ایجادشده در سطح جامعه به علت اغتشاشات، اوضاع امسال فرق کرده است. اغتشاشات اخیر حداقل ۲۰درصد میزان فروش لوازم آشپزخانه را کاهش داده که امیدواریم هر چه سریع‌تر آرامش در بازار و جامعه حکمفرما شود تا فروشندگان و تولیدکنندگان بتوانند در این فضا به فعالیت خود ادامه دهند.

ابراهیم محمدولی
رئیس اتحادیه طلا و جواهر

نوسانات بازار طلا در ۱۰ روز اخیر کمتر از گذشته بود اما ماه گذشته این اتفاق چشمگیرتر بود و به‌دلیل اغتشاشات در خیابان بسیاری از واحدها به‌دلایل امنیتی مجبور به تعطیلی فروشگاه‌های خود می‌شدند. به گواه مشاهدات و گزارش‌های رسیده طی یک ماه گذشته حدود ۱۵ درصد از فروش واحدهای طلا و جواهر در ایران کاسته شده است.

ابوالفضل رجب‌زاده
رئیس اتحادیه خشکشویی

طی یک ماه گذشته نزدیک به ۴۰ درصد از درآمد صنف خشکشویی کاهش داشته است. به این معنا که در روزهای شلوغی از ساعت ۱۰ صبح با فرض باز بودن مغازه‌ها هم هیچ مراجعه‌کننده‌ای وجود ندارد. این موضوع در همین زمان کوتاه باعث بیکاری برخی از کارکنان این واحدها شده و تلخ‌تر این‌که این صنف تازه داشت پس از محدودیت‌های کرونایی رونق می‌گرفت.

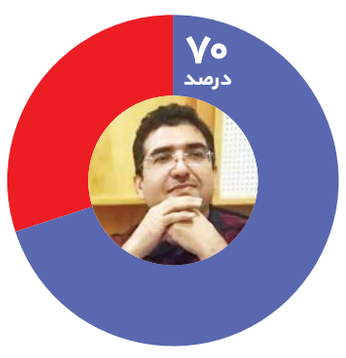

علی محمدپور
دبیر میز کتاب دیجیتال مرکز ملی فضای مجازی

میزان فروش الکترونیکی کالاهای فرهنگی در بسترهای داخلی، در یک ماه گذشته به نصف کاهش یافته است، در این میان، فروش کتاب فیزیکی روی پلتفرم‌های داخلی بین ۵۰ تا ۷۰ درصد کاهش داشته است. در حوزه الکترونیک نیز در نیمه نخست یک ماه گذشته فروش‌ها نصف شد اما به مرور میزان فروش به وضعیت سابق برگشت، این تجربه‌ای است که ناشران الکترونیک عنوان کرده‌اند.

حکمت

امام علی(ع)

لجاجت، تدبیر را تباه می‌سازد.

غرر الحکم

دو پهلوی

بذل و بخشش به سبک پهلوی

همان‌گونه که می‌دانیم رضاخان ارتفاعات آرارات در غرب ایران را به ترکیه، قسمت‌هایی از شرق ایران را به افغانستان و منطقه سوق الجیشی اروند رود (شط العرب) را به عراق بخشید. سرلشکر ارفع که در سفر رضاشاه به ترکیه عضو هیأت همراه وی بود، خاطراتی از این سفر در زمینه نوع نگرش رضاشاه نسبت به اختلافات مرزی ایران با همسایگان دارد که خواندنی است. ارفع می‌گوید:

«... من نقشه‌ها را روی میز پهن کردم... شروع کردم به توضیح دادن که فلان تپه چنین است فلان منطقه چنان است، آنجا سخت مورد نیاز ماست و از این حرف‌ها... ولی پس از مدتی که با حرارت عرایضی کردم با کمال تعجب دیدم اعلیحضرت چیزی نمی‌فرمایند. وقتی سرم را بلند کردم ... فرمودند: ... دو دستگی و جدایی که بین ایران و ترکیه از چندین صد سال وجود دارد و همیشه به زیان هر دو کشور و به سود دشمنان مشترک ما بوده است از میان برود. مهم نیست که این تپه از آن که باشد! آنچه مهم است این‌که ما با هم دوست باشیم!»

«تاریخ بیست ساله ایران» / حسین مکی / جلد ۶، ص ۱۵۳

کیوآرکد را اسکن کنید

خبر روز

آنفلوآنزا همه‌گیر شد!

موارد ابتلا به آنفلوآنزا ۴۰ درصد افزایش یافت

به نظر می‌رسد که تاخت آنفلوآنزا سر باز ایستادن ندارد. بعد از کاهش چشمگیر ابتلا به کرونا که قربانیان روزانه آن بالاخره به صفر رسید تصوری شکل گرفت مبنی بر رهایی از ماسک و آرام گرفتن پروتکل‌های بهداشتی، اما حالا پس از این رهایی دچار طغیان آنفلوآنزا در کشور شده‌ایم تا جایی که همین دیروز سرپرست مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اعلام کرد موارد ابتلا به آنفلوآنزا اکنون به ۴۰ درصد افزایش یافته است و وارد روند همه‌گیری بیماری شده‌ایم.

شهنام عرشی، سرپرست مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت گفته است تعداد موارد ابتلا به آنفلوآنزا در پنج هفته گذشته کمتر از یک درصد بود که اکنون روند افزایشی دارد و ۵۰درصد سرماخوردگی‌های شدید، ابتلا به آنفلوآنزا تشخیص داده می‌شود.

به گفته وی هر سال حدود ۲۰۰۰ موارد ابتلا به آنفلوآنزا را حتی در فصول گرم سال نمونه‌برداری می‌کنیم. البته امسال روند ابتلای افراد به آنفلوآنزا زودتر شیوع یافته به همین دلیل مراجعات مردم به مراکز درمانی افزایش یافته است.

شهنام عرشی می‌گوید علائم بیماری‌های ویروسی مانند آنفلوآنزا، سرماخوردگی و کرونا مشترک است اما تب بالا و ناگهانی، درد شدید عضلانی بدن و گلودرد علائم ابتلا به آنفلوآنزاست که فرد مبتلا باید بین پنج تا هفت روز استراحت کامل داشته باشد تا دور نقاهت را طی کند.

نکته ثابت در میان گفته‌های همه کارشناسان ادامه رعایت پروتکل‌های بهداشتی است. سرپرست مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت می‌گوید، همه‌گیری ابتلا به آنفلوآنزا فعلا در کشور ادامه‌دار است و از بیماران سرطانی، دیالیزی، پیوندی، دیابتی، قلبی، سالمندان، کودکان و بیماران دارای نقص ایمنی بدن می‌خواهیم که واکسن آنفلوآنزا را تزریق کنند و سایر افراد نیز در مکان‌های شلوغ حتما ماسک بزنند و فاصله فیزیکی را رعایت کنند.

پرسه

ترور روی پرده نقره‌ای

با وجود اتفاقات بسیار در تاریخ معاصر ایران، سینمای ایران همواره کمتر علاقه‌ای به این موضوعات نشان داده است، هر چند در یک دهه گذشته آثار قابل توجهی با اشاره به چنین اتفاقاتی روی پرده رفته است. ترور یا عملیات تروریستی، معمولا با هدف حذف فیزیکی یا ایجاد رعب و وحشت، یکی از شیوه‌های تحمیل خواست گروه، حزب یا افرادی است که قصد تاثیر سیاسی و اجتماعی در کشور یا جامعه‌ای را دارند. به بهانه حادثه تروریستی شاهچراغ شیراز می‌توان نگاهی داشت به صحنه‌هایی از ترور و حوادث تروریستی که در سینمای ایران بازنمایی شده است. بادیگارد، ماجرای نیمروز، روباه، سیانور، شبی که ماه کامل شد و هناس عنوان فیلم‌هایی است که در این ویدئو صحنه‌های ترور آنها قابل مشاهده است.

کیوآرکد را اسکن کنید

چهارراه

نگاهی به برخی انیمیشن‌هایی که همه منتظر ساخت دنباله آن هستند

ادامه یک رویا

انیمیشن‌ها در سینمای جهان جایگاه محبوبی در دل سینمادوستان دارند. این علاقه هم‌سن‌وسال نمی‌شناسد، چه کودکان ۵-۴ ساله و چه کودکان ۶۰-۵۰ ساله همواره دلبسته دنیای فانتزی و جادویی انیمیشن‌ها هستند. کمپانی‌های بزرگ تولید این آثار هم عموما بنا بر اقبال به اثری درپی ساخت قسمت‌های دیگر یا همان دنباله‌های معروف این آثار بوده‌اند که از این منظر هم علاقه و عطش مخاطبان این آثار را سیراب کنند و هم پولی به جیب بزنند! اما نکته عجیب در این میان این‌که برخی انیمیشن‌ها با وجود استقبال بسیار از آنها هیچ‌گاه دنباله‌ای برای‌شان ساخته نشده است. این استقبال تنها از سوی مخاطبان معمولی نبوده و حتی جشنواره‌های جهانی هم روی خوشی به این آثار داشتند اما صاحبان این آثار هیچ‌گاه به فکر ساخت دنباله آن نبوده‌اند. در همه این سال‌ها اما دوستداران این آثار منتظر خبری از انتشار قسمت تازه‌ای از این فیلم‌ها بوده‌اند. در این میان کمپانی پیکسار به عنوان یکی از با قدرت‌های انیمیشن‌سازی جهان رکورددار است اما به تازگی بسیاری از طرفداران پیکسار به شدت هیجانزده شده‌اند چرا که این کمپانی اعلام کرده، می‌خواهد دنباله انیمیشن «درون و بیرون» را تولید کند. هر چند طبق نظر کاربران وب‌سایت ردیت، این تنها فیلم پیکسار نیست که بهتر است دنباله‌ای برایش ساخته شود. به این بهانه نیم‌نگاهی به تمامی تولیدات این استودیو انداخته‌ایم تا ببینیم کدام یک از فیلم‌های این استودیو ارزش ساخت یک دنباله را دارند.

وال.ای

ساخت دنباله‌ای برای انیمیشن «وال.ای» کار سختی است چراکه در این فیلم داستان به نحو تمام عیاری به اتمام رسید و تیتراژ پایانی فیلم هم صدها سال بعد از بازسازی زمین را به تصویر کشید. بنابراین اگر دنباله‌ای برای این فیلم ساخته شود، باید صدها سال بعد را نشان دهد و دوباره همان داستان را در مورد نابودی مجدد این سیاره به‌دست انسان‌ها روایت کند. به همین دلیل بسیاری معتقدند کاش پیش‌درآمدی برای فیلم وال.ای ساخته شود که نحوه وقوع اتفاقات فیلم را بهتر برای‌مان توضیح دهد. پیش‌درآمد می‌تواند دو داستان مجزا را با هم روایت کند و دیالوگ‌های کمتری نسبت به فیلم اصلی داشته باشد. در واقع کل فیلم می‌تواند از دید ربات وال.ای روایت شود.

راتاتویی

بسیاری از دوستداران انیمیشن منتظرند که دنباله‌ای برای فیلم «راتاتویی» ساخته شود. هرچند این فیلم داستان کاملی داشت و هیچ نکته‌ای را ناگفته باقی نگذاشته بود اما برخی معتقدند اگر داستان دنباله تازه در یک محیط متفاوت روایت شود شاید بتوان قسمت دیگری برای این فیلم متصور شد. زیرا این فیلم شخصیت‌های فوق‌العاده محبوبی دارد که در هر فضا و داستانی باشند، می‌توانند آن را چشمگیرتر کنند. هم اکنون ممکن است بهترین زمان برای ساخت راتاتویی ۲ باشد چراکه فیلم «همه چیز همه جا به یک‌باره» به تازگی منتشر شده، یعنی همان فیلمی که داستان راتاتویی را به یادمان می‌آورد. بنابراین از آنجا که بسیاری از مخاطبان خواهان ساخت دنباله‌ای برای این فیلم هستند، این احتمال وجود دارد که در آینده چنین اتفاقی روی دهد.

بالا

درست همانند «وال.ای»، انیمیشن «بالا» هم یک فیلم کامل و تمام‌عیار است اما برخی دوستداران این انیمیشن تصور می‌کنند که هنوز هم می‌توان دنباله‌ای برایش ساخت. با توجه به این‌که بسیاری از فیلم‌های پیکسار از نظر آنها لیاقت دریافت یک دنباله را دارند، قطعا اگر بخواهیم انیمیشن بالا را جزو آنها در نظر نگیریم استدلال‌مان غیرمنصفانه خواهد بود. به باور آنها دنباله بعدی می‌تواند راسل را نشان دهد که بزرگ شده و به تنهایی به ماجراجویی می‌رود. از آنجاکه ۱۰ دقیقه ابتدایی فیلم بالا یکی از احساسی‌ترین سکانس‌های پیکسار را رقم زده، دنباله فیلم هم قطعا صحنه احساسی دیگری را در خود جای خواهد داد. صحنه‌ای که به مرگ کارل خواهد پرداخت.

دایناسور خوب

«دایناسور خوب» یکی از آن دست فیلم‌های پیکسار است که تا به امروز به شدت نادیده گرفته شده و بنابراین بسیاری معتقدند حتما باید دنباله‌ای برایش ساخته شود. با این‌که این فیلم در باکس‌آفیس عملکرد چندان خوبی نداشت اما قطعا فیلم دوم می‌تواند بهتر از آن عمل کند. البته فیلم دایناسور خوب نتوانست آن‌طور که لازم است حق مطلب را ادا کند؛ در واقع ایده عدم برخورد شهاب سنگ با زمین و از بین نرفتن دایناسورها که باعث شد انسان‌ها و موجودات مزوزوئیک در کنار هم زندگی کنند، عالی بود اما فیلم نتوانست این داستان را به زیبایی روایت کند.